

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Komisija za kulturo, znanost, šolstvo in šport

Številka: 102-01/16-2/ EPA 1178-VI
Ljubljana, 4. 5. 2016

Komisija Državnega sveta za kulturo, znanost, šolstvo in šport je na podlagi 20. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15) sprejela

M n e n j e

**k Letnemu poročilu Slovenske tiskovne agencije,
STA, d. o. o., Ljubljana, za poslovno leto 2015**

Komisija Državnega sveta za kulturo, znanost, šolstvo in šport je na 39. seji 4. 5. 2016 obravnavala Letno poročilo Slovenske tiskovne agencije, STA, d. o. o., Ljubljana, za poslovno leto 2016, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložila Slovenska tiskovna agencija (v nadaljevanju: STA).

Komisija se je **seznanila** s poročilom.

Kljub vedno bolj zahtevnim finančnim pogojem in spreminjajočemu se medijskemu okolju STA ostaja neodvisen in avtonomen medij. STA lahko samo ob izpolnjevanju zakonskih obveznosti svoje ustanoviteljice države opravlja poslanstvo javne službe in zagotavlja kakovostno in vsestransko ponudbo informiranja v slovenski medijski krajini. STA je namreč zavezana k zagotavljanju objektivnih, verodostojnih in ažurnih vsebin – tako v slovenskem in edina tudi v angleškem jeziku.

Leta 2015 se je ustavil trend zmanjševanja obsega proračunskih sredstev za opravljanje javne službe, ki je trajal vse od 2008. Na vsakoletno zmanjševanje proračunskih sredstev je vrsto let opozarjala tudi komisija, ki je pozivala Vlado in Državni zbor k bolj tehtnemu premisleku pri določitvi ustreznega obsega proračunskih sredstev za stabilno financiranje in s tem zagotavljanje visoke kakovosti izvajanja javne službe. Leta 2015 je tako delež javnih sredstev po pogodbi z UKOM znašal 52,2 odstotka (nadomestilo za opravljanje javne službe). Javna sredstva pa ne pokrijejo vseh stroškov opravljanja javne službe, ki jih STA zato mora pokrivati s tržno dejavnostjo pri različnih projektih in organizacijah dogodkov, dodatni prihodki iz prodaje agencijskega servisa pa niso stabilni. Ob tem je nadzorni svet opozoril, da je zdajšnje razmerje med javnimi oz. proračunskimi prihodki in tržnim deležem na skrajni meji dopustnega. Država mora zagotavljati ustrezna sredstva za opravljanje javne službe v celoti, saj tržni prihodki zaradi zahtevnega medijskega prostora niso stabilni. STA veskozi išče pravo razmerje med javno službo in tržno dejavnostjo, saj je STA najprej nacionalna medijska hiša, ki vsakodnevno ustvarja, pripravlja, arhivira

in posreduje novice o najpomembnejših dogodkih, dogajanju v Republiki Sloveniji in po svetu v slovenskem in angleškem jeziku ter o delovanju avtohtone italijanske in madžarske narodne skupnosti, romske etnične skupnosti, pripadnikov drugih narodnih in etničnih skupnosti v Republiki Sloveniji in posreduje vsebine za slovenske narodne manjšine v sosednjih državah in za Slovence v zamejstvu.

Ob podpori in večkratnem prizadevanju tudi Državnega sveta je STA ob večletnem iskanju trajne rešitve prostorskega vprašanja uspelo v dogovoru z Vlado in ob ugodnih poslovnih rešitvah pridobiti lastniške prostore na novi lokaciji.

Komisija ugotavlja, da je STA zaenkrat edina medijska hiša, ki vestno in verodostojno pokriva različne vsebinske aspekte dogajanja v Sloveniji. Še posebej STA korektno in ustrezno pokriva delovanje Državnega sveta, ki si tudi vseskozi prizadeva, da bi nacionalna agencija ohranila svoj zakonsko določen status. Vlado in Državni zbor opozarja, da se morata ob sprejemanju proračuna zavedati, da STA lahko le s stabilnim financiranjem zagotavlja opravljanje visoke kakovosti javne službe in ohranja avtonomijo. Komisija posebej izpostavlja dejstvo, da je STA kljub neugodni ekonomski in medijski klimi uspelo pridobiti lastniške prostore in da je prihodke od prodaje povečala za 5,5 odstotkov od leta 2014, hkrati pa doseči strateški cilj in ohraniti stroške dela znotraj 75 odstotkov vseh odhodkov.

Komisija se pridružuje opozorilom vodstva in Nadzornega sveta STA, da se zlasti po nekaterih vzhodnoevropskih državah pod krinko zmanjšanja stroškov širi trend združevanja nacionalnih medijskih hiš. V Sloveniji se status novinarjev slabša, prihaja celo do degradacije novinarskega poklica, novinarji pa so zaradi socialnega položaja prisiljeni v (samo)omejevanje svobode izražanja in strokovne neodvisnosti.

Komisija je opozorila, da je uresničevanje pravice do javnega obveščanja in objektivne obveščeniosti ena temeljnih človekovih pravic, da svoboda izražanja pomeni enega izmed temeljev demokratične družbe, pogojev za njen napredek in za razvoj vsakega človeka in da je skrb za slovenski jezik ena od najpomembnejših odgovornosti države. Komisija zato posebej poudarja, da morata Vlada in Državni zbor zagotavljati ustrezno in stabilno proračunsko financiranje STA za opravljanje javne službe, saj STA predstavlja tudi enega temeljnih atributov državnosti.

* * *

Za poročevalca je bil določen član komisije Rajko Fajt.

Mag. Damijana Zelnik, l.r.
sekretarka

Dr. Zoran Božič, l.r.
predsednik